

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

את מעלליו של ראש המהפכה לרשימות ומסעיו קיפין בקריית חפה. כתבו המשותט של השבועון באירופה, עמם קינן, סיקר, תחת הכותרת "ישראלים עליך, פאריס!" את הנעשה במשבת הישראלים בעיר האורות. תחת הכותרת "ישראל בוארשה" דיווח דוד רבינו, על פסטיבל הנוער הדמוקראטי, שנערך בבירת פולין.

בשער הגיליון: המחשה מצולמת לכתבת-השער, "נוער עברי — לאן הערב?"

כרימת הקשר המדוקאי * מארב קטלני ליד רצועת עזה

* ה"טדי בויס" * המהתלה של נתן זך ושוחי

העם

המערב הגדול

בקצה המערבי של המרחב השמי, ב- מקום שם נושקת אפריקה הצפונית את גלי האוקיינוס האטלנטי, שוכנת ארץ מערב אל-אקסה, "המערב הגדול", ששמה שובש בפי האירופים, הקוראים לה מרור. קו, בימים עברו היתה אחת מבירות התרבות העולמית, מרכזה של אימפריה של השתרעה מגבולות מצריים ועד לצפון ספרד, מישכן של שירה ומדע. התודש שוב ריכוזה מרוקו את תשומת-ללבם של העולם, של המרחב ושל ישראל.

מלחמת-השיחור של עם מדוכא, ה- שואף לחרות, היא תמיד עלילה אנושית מפוארת. מלחמת-השיחור של מרוקו אי-נה יוצאת מכלל זה. על אף סיפורי-ההוועה של הכובש הזר, לבו של העולם פעם למען ההמונים שיצאו ברובים ובאקדוחים נגד המיקלעים והטנקים, למען שבטיהם המפגרים שיצאו על סוסיהם נגד אויבי המצוייד בתותחים ובמטוסים.

לצורו שר המשעבר. רגשות מהולים לחמו זה בצד זה בלבו של האזרח הישראלי. הוא לא היה רק כפופה בעלילה יפה אך זרה. תוצאות הקרב על מרוקו עתידות להשפיע עליו לפחות בשתי דרכים. מרוקו משוחררת תצטרף למחנה ה- תנועה הלאומית הערבית, יריבת ישראל, ובמרוקו משוחררת עלולה לקום סכנה גדולה ליהודים המקומיים.

הצד הסרגי הוא ששתי התופעות גם יחד היו יכולות להימנע. מלחמת-השיחור של מרוקו יכולה לשמש הזדמנות מזהירה לישראל, מדינה שנולדה במלחמה נגד כובש אירופי, להוכיח שאכן אין היא סניף של אירופה השוקעת, אלא חלק מן העולם השמי המתעורר. ז'סטות מעטות אך יפות יכלו להחדיר בהדרגה ללב ה- מרוקאים, המצרים והעיראקים את ההכרה, כי ישראל אינה אויבת אוטומטית לכל שאיפה ערבית.

ממשלת-ישראל לא ידעה לצלל הזדמנות זו, כדי לקנות יתרונות חולפים מידי צרפת, העמידה עצמה בגלוי בנחת אויבי החרות המרוקאית. קול ישראל כינה ברוב המיקרים את נושאי המרד של מרוקו בשם "כנוסות טירוריסטים", בזירה ה- עולמית הופיעה ישראל ככתב-בריתו של המשעבר. כאשר תקום מרוקו העצמאית, תצטרף מדינה נוספת למחנה אויביה של ישראל.

אנשי מופת

מוחו של אדם

השעה היתה 9 בערב כשיצא הגיפ מיד-מרדכי, נהוג בידי שלום ("שולק") ווכטל.

בימים עברו קראו האירופים למרד קאים בשם "מורים" או מאורים, על פי השם הקדום של מרוקו, מאוריטניה. אר-תל, גיבורו של שיקספיר, היה מרוקאי, והפוסק שתורגם בטעות "הכוש עשה את שלו, הכוש יכול ללכת", היה צריך להיות "המרוקאי עשה את שלו, המרוקאי יכול ללכת".

"העולם הזה" 933
תאריך: 1.9.1955

התוכחה, בנו תליתילים של תיאוריות מפולפלות. "לנוער הבריטי חסר תוכן בחיים", אמרו תוך נענוע ראש כבד-משקל. "הוא מנסה למלא את החלל ב-שיגעון הזה, מתוך תיקוה שיעזור לו לשכוח את ההווה המשעמם והאפורי".

הסיגנון היה בריטי עד ללשד העצמות, ממש כמו הנסיך המנות עצמו. אולם ה-תופעה היתה משותפת לרוב ארצות כדור-הארץ. הנוער התייחס מן ההווה, ושוב אינו מחפש את המחר, ובורח אל האתמול (ראה: כתבת שער).

כדורגל

הכדור הוא עגול

אלפי זוגות עיניים תרו על-פני המיגרש, חיפשו את יהושע ("שיע") גלור, חלוצה המרכזי של מכבי תל-אביב. במקומו נראו שני ותיקים, יוסף מרימוביץ' ויוסף גולד-שטיין, שחזרו זה מקרוב מלונדון הערי-פלי, חיוקו שוב את קבוצתם במישקה על המיגרש החדרתי וסייעו בהצלחה רבה לנצחון המכריע על הפועל חדרה בתוצאה 0:6. שניים מבין חצי תריסר השערים הוב-קעו ברגלי מרימוביץ'.

ניצחון דומה, קטן במעט, אך עקשני פי כמה הושג בקרב בין הפועל פתח-תיקוה ובית-ר תל-אביב. שתי בעיטות מרגלו של צ'יריק, אחת משל זליקוביץ' קבעו את התוצאה 0:4 לאחר מחצית מאופסת, וגרמו אכזבה קשה לאוהדי הקבוצה התל-אביבית הידועה ברוח הלחימה שלה.

הקערה נתהפכה על פיה. האומלל ביותר מבין 88 השחקנים שהתמודדו ב-שבת האחרונה על הגביע, היה, ללא ספק, שוער קבוצת מכבי פתח-תיקוה, חיים בוך. היתה זאת הגדולה בהפתעות רבע-הגמר, כשבתום המשחק בין מכבי פתח-תיקוה לבין הפועל רמת-גן היתה התוצאה מאר-פסת, והמישחק הוארך ב-30 דקות נוס-פות, כנהוג במישחקי גביע. חסרה עוד דקה אחת לסיום המישחק, בהארכה, כ-לפתע הגיע כדור מצד ימין לעבר השער, נהדף על-ידי השוער הפתח-תיקואי לתוך שער. שער-עצמי אומלל זה הוריד את הפתח-תיקואים ממישחקי הגביע, והעלה את הרמת-גנים לחצי-הגמר, בו יתמודדו עם הפועל פתח-תיקוה.

המאשר ביותר בין מתחרי השבת ה-אחרונה היה אלי פוקס, מאמנה ושחקנה של מכבי חיפה, שהפכה את הקערה על פיה בדרכי החיפאי, ולאחר שבמישחקי ה-ליגה נוצחה קבוצתו על-ידי הפועל חיפה 0:4, גמלה השבוע ליריבתה באותה תוצאה עצמה, והעלתה עצמה לחצי-הגמר, בו תתמודד עם אסה-מכבים — מכבי תל-אביב.

אנשים

● תורת המתיחה: לאחר שדבר פירי-סם שיר פרי עטו של אריה פיוון, בשם "לאחדות המעמד", שהיה מעין מאמר פוליטי קצוץ-שורות, החליטו שלושה משוררים צעירים אחרים להתל בו, ו-שלחו אל עורך המוסף הספרותי של דבר, **אליעזר שטיינמן**, מיכתב ירחמיאלי מלא תהילות נוסחציפורי-הנפש, המיכתב, פרי-עטם של נתן זך, יוסי בר ורודיק **אבירן**, נדפס בטם השישי האחרון ב-מוסף לספרות של דבר, ברצינות גמורה.

בריטניה

נוער מחפש את האתמול

איש אינו יודע איך זה התחיל, מגיין זה בא, ומה גרם לו. פתאום הוא נמצא בלונדון. היה זה הטדי בוי.

בני לונדון השמרניים הבחינו לראשונה בצעירים שלבשו לבוש מזר, משכו ב-כתפיהם. אולם אט-אט גברה ההכרה ש-אין זה עניין של כמה מטרופים. יותר ויותר צעירים הופיעו במקומות ציבוריים כשהם ענובים עניבות, לובשים מעילים ומכנסים של סוף המאה שעברה, מגדלים את שיער ראשם מהתאם, מתנהגים כאילו יצאו זה עתה מטרקלין אלגנטי, אחרי שיחה קלילה עם אותו מאהב גנדרן, הנסיך מוולס, שנכנס להיסטוריה כהוד-מלכותו, אדוארד השביעי, מלך בריטניה הגדולה, ובנה של המלכה ויקטוריה.

לבסוף, לא יכלו גם העיתונים לעבור על העניין בשתיקה. פרשנים ומלומדים

השם נובע מן הסתם, מהשם של דובון-הצעצועים האירופי, המכונה טדי-באר.

מונרוברג'ידה

בעת סיורה בעולם, לקידום סרטיה, נפגשה כוכבת הקולנוע האיסלקית הכחה ג'ינה זולוברג'ידה בכוכבת הקולנוע האמריקאית הבלונדית, מרלין מונרו. ג'ינה אמרה: "היא נפלאה" ומרלין השיבה: "היא נהדרת". הכותרת **הזה היה העולם הזה**, "בחזה המערב אין כל חדש".